

BIZTONSÁGI ADATLAP
(91/155-93/112/EGK)
SELECT SUPER

Kérjük olvassa el az adatlap teljes szövegét. A biztonságtechnikai adatlap fontos környezetvédelmi, egészségvédelmi és toxikológiai információkat tartalmaz mindazok számára, akik a termékkel kapcsolatba kerülnek a gyártás, felhasználás, szállítás, raktározás vagy elhelyezés során. Az adatlap információkat tartalmaz egy esetleges vészhelyzet vagy kiszóródás során szükséges teendőkről. Továbbértékesítése esetén a termék biztonságtechnikai adatlapját is át kell adni a vevőknek.

1. AZ ANYAG/KÉSZÍTMÉNY ÉS A TÁRSASÁG/VÁLLALAT NEVE

1.1 Az anyag vagy készítmény azonosítása:

Kereskedelmi név: Select Super FVM eng. szám: 15688/2003.
1970/2004.

Hatóanyag: kletodim CAS: 99129-21-2

Összegképlet: $C_{17}H_{26}ClNO_3S$

Relatív molekulatömeg: 359,9

IUPAC név: (E,E)-(1)-2-[1-[[[(3-klór-2-propenil)oxi]imino]propil]-
-S-[2-(etiltio)propil]-3-hidroxi-2-ciklohexén-1-on

1.2 A társaság vagy vállalat azonosítása:

Cím: ARYSTA LifeScience Magyarország Kft.
1023 Budapest, Bécsi út 3-5.
Tel: (36-1)-335-2100
Fax: (36-1)-335-2103

1.3 Vészhelyzet információ: Tel: (36-1)-335-2100
Fax: : (36-1)-335-2103

1.4 Gyártó: Arvesta Corporation
100 First Street, Suite 1700
San Francisco, CA 94105

2. ÖSSZETÉTEL/INFORMÁCIÓK AZ ÖSSZETEVŐKRE

2.1 Alkotóelemek jellege és koncentrációja: kletodim 12,5 %

2.2 Információk az összetevőkre:

Inert összetevők*	(%)	Szimbólumok	R-mondatok
Ásványolaj (oldószer)	87,5		
Trimetilbenzén	CAS: 108-67-8		
Expozíciós határérték:	25 ppm ACGIH időben súlyozott átlag		
	25 ppm OSHA időben súlyozott átlag		
Naftalén	CAS: 91203		
Expozíciós határérték:	10 ppm ACGIH küszöb határérték		
	15 ppm ACGIH időben súlyozott átlag		
	10 ppm OSHA küszöb határérték		
	15 ppm OSHA rövid idejű expozíciós limit		

Inert összetevőknek* minősül a termék valamennyi alkotóeleme a hatóanyag kivételével. A felsorolásban csak a veszélyesnek minősített összetevők szerepelnek.

3. A VESZÉLYEK MEGHATÁROZÁSA

Figyelmeztetés:

Bőrirritációt okoz.
 Lenyelése vagy belégzése veszélyes.
 Ne kerüljön szemre, bőrre, ruházatra!
 Gőzének vagy permetének belégzését kerülni kell.
 Aspirációs veszély.
 Gyermekek előtt zárva tartandó.

Szembe kerülés: A termék irritálja a szemet. A sérülés mértéke az expozíció nagyságától és az elsősegély (szemöblítés) gyorsaságától és alaposágától függ. A szemirritáció tünetei lehetnek: fájdalom, könnyezés, duzzanat, kipirosodás vagy homályos látás.

Bőrre kerülés: Az anyag bőrre mérsékelten irritatív. A sérülés mértéke az expozíció nagyságától és az elsősegély gyorsaságától és alaposágától függ. A termék bőrallergiát nem okoz.

Az anyag szisztémikus toxicitására vonatkozó adat nem áll rendelkezésre, de bőrre kerülése gyakorlatilag nem mérgező a belső szervekre.

Lenyelés: Lenyelés esetén enyhén mérgező. Az emésztőrendszerbe kerülve gasztrointesztinális irritációt, hányingert, hányást, hasmenést okozhat. Aspirációs veszély áll fenn az alacsony viszkozitása miatt (lenyelve közvetlenül a tüdőbe kerülhet). Az aspiráció veszélye a nyelés során vagy hányáskor áll fenn. A tüdőbe jutott anyagot nagyon nehéz eltávolítani, súlyosan károsítja a tüdőt. Az aspiráció halált is okozhat.

Belégzés: Belélegezve nem mérgező. Magas koncentrációban okozhat irritációt. Tünetek: orrfolyás, torokfájás, köhögés, nehéz légzés, központi idegrendszeri hatások, úgymint fejfájás, szédülés, hányinger, fáradtság, gyengeség, esetleg eszméletvesztés. Légzőszerveken keresztül felszívódva gyakorlatilag nem veszélyes a belső szervekre.

Krónikus toxicitás: A technikai kletodim májnagyobbodást és vérszegénységet okozott a kísérleti állatokban. Carcinogenitást nem tapasztaltak.

Teratológia: Fejlődési rendellenességet az anyára toxikus mértékű expozíció okozott. Normál felhasználás mellett nem teratogén.

Reprodukció: A technikai kletodim nem okozott reprodukciós toxicitást.

4. ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁS

4.1 Elsősegélynyújtás:

Belégzés: Ha légzési nehézség, vagy kellemetlen érzés jelentkezik, szüntessük meg a további szermennyiség belégzésének lehetőségét, és vigyük a mérgezettet friss levegőre! Ha a rosszullét vagy az irritáció tartós marad, orvoshoz kell fordulni.

Bőr: A szennyezett ruházatot le kell vetni, az érintett bőrfelületet mossuk le vízzel és szappannal. A szennyezett ruházatot ki kell mosni. A szennyezett, nem vízálló lábbelit ki kell dobni. Ha a leírt tünetek valamelyike jelentkezik, orvoshoz kell fordulni.

Szem: Öblítsük ki a szemet legalább 15 percen keresztül tiszta vízzel, nyitott szemhéjakkal! A kontaktlencsét távolítsuk el! Ha az irritáció tartós marad, orvoshoz kell fordulni.

Lenyelés: 1 vagy 2 pohár vizet igyon a mérgezett, majd azonnal (telefonon) orvossal kell konzultálni. HÁNYTATNI TILOS, kivéve orvosi utasításra. Ha az orvos nem elérhető, vigyük a mérgezettet és a szer csomagolóanyagát a legközelebbi kórház belgyógyászati osztályára!

Megjegyzés az orvos számára: Tüneti kezelés szükséges.

5. TŰZVÉDELMI INTÉZKEDÉSEK

- 5.1 **Alkalmas oltóanyagok:** CO₂, száraz vegyi tűzoltóanyag, hab, vízpermet.
- 5.2 **Veszélyek:** Oltás során ne képződjön robbanó keverék. Az anyag égéstermékei mérgezőek lehetnek. Nem szabad az égés füstjét és a keletkező gőzt belélegezni. A tűzoltáshoz használt vízmennyiség a lehető legkevesebb legyen!
- 5.3 **Lobbanáspont:** Adat nem áll rendelkezésre.
- 5.4 **Öngyulladás:** Adat nem áll rendelkezésre.

- 5.5 **Védőfelszerelés:** Teljes védőfelszerelés nélkül, az önálló légzőkészüléket is ideértve nem szabad az érintett területre lépni. A keletkezett szennyezett anyagot és hulladékot a veszélyes hulladékokra vonatkozó előírások szerint kell kezelni. A védőfelszerelést és a használt eszközöket újbóli felhasználás előtt meg kell tisztítani.
- 5.6 **Veszélyes égéstermékek:** A normál égés során szén-dioxid, vízgőz, kénoxid, nitrogén és mérgező klórvegyületek keletkeznek. Tökéletlen égés során szénmonoxid keletkezhet.

6. INTÉZKEDÉSEK VÉLETLEN ANYAGKIJUTÁS ESETÉN

- 6.1 **Személyi védelemre vonatkozó intézkedések:** A személyi védelemre vonatkozó utasításokat (8. pont) be kell tartani.
- 6.2 **Szóródás, ömlés:**
Földre kerülés: A kifolyt anyag ne jusson a csatornarendszerbe. Ne kerüljön a szer folyókba, vízfolyásokba, állóvizekbe, tározókba. Az elfolyt anyagot pl. földdel, homokkal azonnal fel kell itatni, majd a veszélyes hulladékokra vonatkozó előírások szerint kezelni.
A területet tisztítószeres vízzel fel kell mosni. A tisztításhoz használt folyadékot abszorbenssel fel kell itatni, majd a veszélyes hulladékokra vonatkozó előírások szerint kezelni.
Vízbe kerülés: Vízbe kerülve emulziót képez. Akadályozzuk meg további szermennyiségnek a vízbe kerülését. A szennyezett vizet izolálni kell. Felszíni vizekbe kerülése esetén értesíteni kell az illetékes vízügyi hatóságot.

7. KEZELÉS ÉS TÁROLÁS

- 7.1 **Kezelés:** A szert csak a címke utasításainak megfelelően szabad felhasználni. Nyílt láng, szikra, forró felületek közelében tárolni és felhasználni TILOS. CSAK JÓL SZELLŐZŐ HELYISÉGBEN KEZELHETŐ. A tárolóeszközt zárva kell tartani. A tárolóeszközt melegíteni, hegeszteni vagy fűteni TILOS. A kiürült tárolóeszköz veszélyes hulladéknak minősül. (Veszélyes vagy robbanásveszélyes folyadékot vagy gázt tartalmaz.) Az érintett területre csak a veszélyesanyag koncentráció meghatározása után, megfelelő védőfelszerelésben szabad belépni.
- 7.2 **Tárolás:** Eredeti csomagolásban tárolandó, gyermekek elől elzárva. Tartsuk távol ételtől, italtól, állati takarmánytól! Nem tárolható és szállítható élelmiszerrel, takarmánnyal együtt.

8. AZ EGYÉNI EXPOZÍCIÓ/VÉDELEM ELLENŐRZÉSE

8.1 Expozíció ellenőrzése:

8.2 Személyi védelem:

Légutak: Elégtelen ventiláció esetén az anyag belégzése veszélyes. Megfelelő légzésvédő felszerelés viselése javasolt. A szerrel dolgozni csak jól szellőztetett helyiségben szabad.

Szem: A szer ne kerüljön szembe. A szembekerülés védőszemüveg viselésével elkerülhető.

Bőr: A szer ne kerüljön a bőrre vagy a ruházatra. A bőrkontaktus megfelelő védőfelszerelés viselésével elkerülhető.

9. FIZIKAI ÉS KÉMIAI TULAJDONSÁGOK

9.1 Megjelenés: Aromás oldószer szagú, borostyánsárga folyadék.

9.2 pH: 3,20 (1 %)

9.3 Forráspont: A forráspont elérése előtt lebomlik.

9.4 Olvadáspont: Nem jellemző, szobahőmérsékleten folyékony.

9.5 Disszociációs állandó: Adat nem áll rendelkezésre.

9.6 Fajsúly: 0,9301

9.7 Oldhatóság: Vízben nem oldódik.

9.8 Megoszlatási együttható n-octanol/víz: Adat nem áll rendelkezésre.

9.9 Keverhetőség: Adat nem áll rendelkezésre.

9.10 Viskozitás: 8,90 (20 C°)

9.11 Korrozivitás: Adat nem áll rendelkezésre.

10. STABILITÁS ÉS REAKCIÓKÉPESSÉG

10.1 Stabilitás: Kémiai stabilitás: stabil.

10.2 Veszélyes polimerizáció: Nem valószínű.

10.3 Kerülendő körülmények: Kerüljük az erős savakat és lúgokat!

10.4 Veszélyes bomlástermékek: Adat nem áll rendelkezésre.

10.5 Egyéb információk:

11. TOXIKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK

11.1 Akut toxicitás:

Orális LD₅₀ patkányon: > 5.000 mg/kg

Dermális LD₅₀ patkányon: > 2.000 mg/kg

Belégzés (patkány) LC₅₀: > 5,51 mg/l

11.2 Irritáció:

Szemre: szemre minimálisan irritatív.

Mérsékelten bőrirritatív.

11.3 Érzékenység: Bőrszenitizálás: nem szenitizál.

11.4 Egyéb toxikológiai hatások:

12. ÖKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK

12.1 Ökológiai toxicitás:

Hal (szivárványos pisztráng) LC₅₀ (96 h): 17 mg/l

Vízibolha (Daphnia) EC₅₀ (48 h): 12 mg/l

Alga EC₅₀ (96 h): 16 mg/l

Madártoxicitás: Fűrj orális LD₅₀: > 2.000 mg/kg

Fűrj (etetéses) LC₅₀: > 6.000 ppm

Mallard kacsza (etetéses) LC₅₀: > 6.000 ppm

Földgigiliszta 14 napos LC₅₀: 210 mg/kg

Méhtoxicitás: A kletodim technikai nem volt toxikus a méhekre a legmagasabb vizsgált dózis – 100 mikrogramm/méh – alkalmazása esetén.

13. AZ ÁRTALMATLANÍTÁSRA VONATKOZÓ JAVASLATOK

13.1 **Ártalmatlanítás:** A felhasználóknak a fel nem használt maradékot a címke utasításainak valamint a helyi előírásoknak megfelelően kell ártalmatlanítani.

A veszélyes növényvédő szer göngyölegek kezelésére vonatkozó felhasználói kötelezettségek betartása mellett a hulladékbegyűjtést és hulladékkezelést a CSEBER Kht.-n keresztül intézzük.

14. A SZÁLLÍTÁSRA VONATKOZÓ ADATOK

14.1 Név:

UN No.: -

A termék szállítási szempontból nem veszélyes.

14.2 ADR/RID

Osztály:

Bárca

14.3 IMO

Osztály:

Bárca

14.4 ICAO/IATA

Osztály:

Bárca

15. AZ ELŐÍRÁSOKRA VONATKOZÓ INFORMÁCIÓK

15.1 EU címke:

Xi

irritatív

N

környezeti veszély

15.2 Kockázati mondatok:

R38 - Bőrizgató hatású.

R43 - Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet).

R52/53 - Ártalmas a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat.

15.3 Biztonsági mondatok:

S2 - Gyermek kezebe nem kerülhet.

S13 - Élelmiszertől, italtól és takarmánytól távol tartandó.

S20/21 - A használat közben enni, inni és dohányozni nem szabad.

S23 - A keletkező gázt/füstöt/gőzt/permetet nem szabad belélegezni.

S24 - A bőrrel való érintkezés kerülendő.

S36/37 - Megfelelő védőruházatot és védőkesztyűt kell viselni.

S61 - Kerülni kell az anyag környezetbe jutását. Speciális adatokat kell kérni (Biztonsági adatlap).

16. EGYÉB ADATOK

16.1 Forrás: Arvesta Corporation

Dátum: 2006. január 16.

Aláírás: